

KURJER KRAKOWSKI.

Dnia 9 grudnia
roku 1834.

Przedpłata kwartalna
złp. 5.

W T O R E K.

N° 58.

Pismo to wychodzi
codziennie przedpoł.
wyjawszy niedzielę
i święta uroczyste.

KRAKÓW.

J. Ekelt doktor medycyny i chirurgii obrawszy stałe mieszkanie na Kazimierz w domu *Adlera* na pierwszym piętrze, przyjmować będzie chorych ubogich od godziny zgięj do 3cięj z południa.

Polska. Dukaty hol: nowe złp. 19. gr. 17. stare ważne złp. 19 gr. 13. Obligi skarbowe 1000 złotych, złp. 100 i pół. Listy zastawne białe bez kuponów złp. od 94 gr. 10 do 94 gr. 20, wartość kuponu złp. 1 gr. 22,

Na ostatnich targach warszawskich płacono za korzec żyta złp. 17 gr. 25 do 19 i pół. — Pszenicy od 17 i pół do 22 — Jęczmienia od 16 do 18. Owsa od 10 i pół do 11 i pół. Siana furę jednokonną od 18 do 24; parokonną od 32 do 36. Słomy furę od 10 do 20.

N. Cesarz Wszech Rosyi zwiędził d. 28 z. m. twierdząc Nowo-Georgiewską (Modlin) a dnia ostatniego listopada odjechał do Petersburga. Ukazem z d. 27 listopada datowanym w Nowo-georgiewskie (Modlinie) N. Cesarz Wszech Rosyi uwolnił mieszkańców Pragi od kontyngiensu iwerunkowego, czynszów rządowych, kar egzekucyjnych i podymnego oraz dozwolił aby im wypłacano z kassy ogniowej 574,040 200,000 dla tych, których domy

niebyły zabezpieczone w towarzystwie ogniowem.

Składki dla nieszczęśliwych pogrzelców *Opłata* wzrastają ciągle przez dobroczynność litościwych rodaków.

Francya. Wjędnym liście z *Bajony* zd. 16 z. m. czytamy: "Z danym przez mieszkańców *Rioji* i *Ribery* przykładem poszła także i ludność sąsiednich okolic, i wszyscy ofiarują generałowi *Minie* swoje usługi. Wiele małych hufców w górach które więcej wojsku królów szkodziły niż cała potęga *Zumalacaregujo* w dolinie, ogłosiło się za sprawą *Miny* a przekształciwszy się na *guerylasów*, poprzecinali związki *Karolistów*. Wyślano oficerów którzy obrotami ich kierować mają. *Karoliści* cofają się do najodleglejszych części w głębi kraju, ale głód wkrótce zmusi ich do wyjścia z tamtąd. Rozproszono kilka oddziałów które kilka dni temu obok *Pampelony* uciekały.

Izba parów rozpoczęła już proces więźniów politycznych. *Kommissya* wyznaczona do ocenienia stopnia winy oskarżonych doniosła iż przeczytała 17,000 różnych dowodów, wysłuchała 4000 świadków i że 2000 było ściganych za przewinienia *Ministrowie* oczekują z wielką niecierpliwością przybycia do *Paryża* X. *Talleyrand*, wiele im bowiem na tém zależy, aby

ten dyplomata przyjął poselstwo do Londynu, dotąd układano się z nim listownie i X. ciągle odmawiał dając za pozor, iż będąc przez swoje opinie połączony z Whigami i ministerium Greya, znajdowałby się w fałszywym stanowisku jako poseł przy gabinecie Torysów; że zna w prawdzie osobiscie X. Wellingtona, lecz że jego związki polityczne są niezależne od przyjaźni osobistej, zwłaszcza w Anglii gdzie stronnictwa tak się wyraźnie dzielą. Król spodziewa się go nakłonić odwołując się do jego poświęcenia i przyjaźni dla siebie, jak się odwoływał do poświęcenia tylu innych osób politycznych aby przyjął jego system i ministerium. X. Broglie wymawia się podobnie od tego poselstwa jak X. Talleyrand. Na świetnym wieczorze u Lorda Granville, gdzie był obecny X. Orleanu, wielu ministrów i publicystów Francuzkich, oświadczył ten dyplomata, iż skoro skład ministerium Wellingtona nastąpi, natychmiast opuści swoje poselstwo w Paryżu gdyż należy do stronnictwa Whigów. Na żądanie dyrektora teatru *la porte St. Martin* i publiczności ministerium dozwoliło przedstawiać zakazaną przez siebie dramę *Pinto*; reprezentancja odbyła się spokojnie zamiast wykreślonych słów *precz z Filipem* wołano: łaska zupełna, łaska ogólna. W końcu żądali widzowie odspiewania Marsylianki, co też nastąpiło: policja została bezczynną a publiczność obojętna. Gwardya miejska i policja oddaliły się nie aresztując nikogo. Okręt francuzki *le polinure* krążył koło Tripoli z fregatą angielską, gdy pokazał się

statek handlowy austriacki. Tripolitanie zdawali się wzbraniać przyjąć go do portu. Dowódzca okrętu francuzkiego upominał się o to dając za przyczynę że Tripoli powinien być otwarty okrętom wszystkich narodów z którymi rejenecya nie jest w nieprzyjaźni, i że bierze w tej chwili okręt austr. pod swój pawillon. Batterye z Tripoli dały ognia do okrętu austri. *le polinure* odpowiedział na nie swojemi działami. Dowódzca francuzki uwiadomił natychmiast swój rząd o tym ważnym wypadku.

Hiszpania. W monitorze francuzkim czytamy: Wszystkie wiadomości z Hiszpanii wtem się zgadzają, że w sposobie myślenia mieszkanców i w ogólnem rzeczy położeniu znaczna nastąpiła zmiana. W Izbach opozycya zaczyna się poskromiać; powaga ministerium od chwili uznania pożyczki guebhardowskiej znacznie się utwierdziła. W wojsku duch męstwa na nowo ożywiony. Llauder przyjął ministerstwo wojny, wydał on w tej mierze list pełny szlachetności i szczerości do generała Miny, w którym go o zupełnem poświęceniu się na korzyść sprawy Izabelli II zapewnia. Mina z swojej strony przesłał do Madrytu dokładny raport o położeniu swoim. Postanowiono nastęrczyć mu wszystkie do jego działań wojennych potrzebne środki. Daratula mianowany został w miejsce Osmy komendantem prowincyi Biskajskab pod naczelną władzą Miny. Miny zdrowie widocznie się polepsza. Ostatnie wiadomości z Madrytu sięgają aż do dnia 15 Listopada.

Anglia. — Na posiedzeniu rady tajnej, po której się spodziewano, że pytanie względem stanowczego mianowania Ministrów rozstrzygnie, uczyniono postanowienie, że Parlament od d. 25 z. m. dalej aż do dnia 15 grudnia r. b. ma być odroczony. — *Times* dzisiejsza udziela w swoich doniesieniach giełdowych następującego wyjątku z pisma wydanego przez księcia Wellingtona do Sir Roberta Peel: „Otrzymawszy od króla mego zlecenie, abym nowy utworzył gabinet, dopełniłem ono jak najprędzej. Było już od dawna zamiarem i zdaniem mojem, od którego dotąd nie odstąpiłem, że pierwszy minister kraju powinien być członkiem izby niższej, a nie Izby wyższej. Wyznaję szczerze, że nie znam nikogo, któryby był zdolniejszym od pana, piastować ten urząd, upraszam więc go abyś natychmiast wrócił i urząd ten przyjąć raczył. Co się mnie dotyczy, to nie życzę sobie w gólności żadnego urzędu, jeślibym jednak królowi memu i krajowi mógł się stać pożytecznym i jeżeli to się zgadza z życzeniem pańskim, gotów jestem pod administracją pańską przyjąć jakikolwiek bądź urząd, który mi polecić zechcesz. — Księża kościoła anglikańskiego w Irlandyi podali przedstawienie Lordowi namiestnikowi względem krytycznego położenia duchowieństwa irlandzkiego; lecz Lord namiestnik równie jak ówczasowy minister spraw wewnętrznych, odpowiedział iż odrzucenie bilu o dziesięcinach na ostatniem zgromadzeniu parlamentu, słać rząd w nieamozność zaradzenia temu.

W Newcastle dano wielką ucztę dla Lorda Durham, który w mowie swojej wyraził iż jego dawniejsze zasady wcale się niezmieniły, że obecnie żąda reformy I. mo rozszerzenia praw elektoralnych, II. 3 letnich parlamentów, III. wotowania tajnego. Poruszenia stronnictw ciągle trwają w Londynie i poprowincjach; niespokojność rozszerza się we wszystkich klassach w miarę jak wiadomość o rozwiązaniu ministerium nabiera pewności. Charakter polityczny kraju z jednego końca do drugiego, podobny jest jeśli można dać wiarę dziennikowi *Sun*, do zjawisk, które przedstawia Wzrusz przy nadechodzącym wybuchu. Adressy, żądające reformy, zdają się bezpośrednim skutkiem zmiany w gabinecie ministerjalnym. — Papiery hiszpańskie i portugalskie znacznie spadły. Dziennik *Times* który teraz został organem Wellingtona powiada że uspicie i otrętwienie prawie zupełnie nastąpiło na giełdzie. Nic dotąd pewnego nie zaszło co do składu nowego ministerium; i mówi że gabinet Wellingtona napotkał by wielkie trudności. Sir Robert Peel, któremu miano ofiarować naczelnictwo ministerjalne, nie przyjął go. Na uczcie wyprawionej w miescie Lark O'Connellowi przez obywateli, ten potężny mówca oświadczył, iż rozwiązanie ministerium jest mu zupełnie obojętne: że również nienawidzi Whigów jak Torysów, i że połączyłby się z Whigami przeciw Torysom — a z Torysami przeciw Whigom, gdyż jest tylko przyjacielem ludu irlandzkiego, oraz że na pierwszym posiedzeniu parlamentu będzie żądał zniesienia dzie-

sięcin, korporacji oraz ustanowienia sądu przysięgłych przez głosowanie, udoskonalenia bilu reformy i rozszerzenia praw elektoralnych. — W City było liczne zgromadzenie, gdzie odezwał się mówca Murphy. „Nanieszczęście X. Wellington nie może rachować na wojsko aby się utrzymać przy władzy. L. Brougham mimio wszelkich przedstawień usunął od władzy, przesyłając powierzona sobie pieczęć na ręce p. Taylor zamiast udać się do pałacu St. James, co mocno obraziło króla. (G.B.V.)

Niderlandy. Z Hagi dnia 10 listopada. Dziennik Independent donosi iż Holendrzy sposobią się do opuszczenia warowni Lillo i Liefkenshoek. Dziennik Handelsblatt zaprzecza tej wiadomości. — Gazeta Arnheimska, w artykule pod napisem: „Coby można zrobić?” usiłuje dowieść, iż do rządu hollenderskiego należy zawrzeć z Belgią ostateczną umowę, dla oswobodzenia Hollandyi z wojennych ciężarów i z długu belgijskiego, mianowicie zaś dla zapewnienia obydwom narodom wzajemnych środków odbytu, których obadwa tak potrzebują. (G. P.)

Wiadomo że od lat 10 wydobywa Rossya platynę w górach uralskich na pograniczu Europy i Azji. Z początku znajdowano ją w małej ilości, lecz teraz przy ulepszeniu górnictwa daleko stała się obfitszą. Na posiedzeniu naturalistów w Stuttgardzie czytał półkownik Sobolewski pamiętnik o produkcji platyny

w Rossyi. Z tego okazuje się iż od r. 1824 do 1834 wydobyto 11,100 kilogramów platyny surowej, po oczyszczeniu otrzymano platyny czystej 7,790 kil: 26,500 kilo: wybito 8,136,620 rubli. Podług tego jeden gram platyny przebitej w monetę wynosi 1. rub. i blisko 1/2 złp. Z pozostałych 1290 kilogranów zrobiono narzędzia do oddzielania złota od srebra.

Podpisany nadesłał do handlu p. Józefa Riedel wrynkę transport świeżego skutecznego olejku szwajcarskiego z ziołek który nadaje włosom połysk i mocniejsze odrastanie zachowujące je od wypadania. Liczne najpomysłniejsze doświadczenia poczynione przez najślawniejszego kolegię doktorów, odchód i poszukiwanie olejku tego we wszystkich krajach Europy, są najlepszą rękojmią jego prawdziwości i nadają mu pierwszeństwo przed wszystkimi innemi olejkami tego rodzaju. Flaszeczka kosztuje złr. 2 1/2.

Karol Willer w Szwajcaryi.

W domu pod Nrem 492 przy ulicy Sgo Jana naprzeciwko oberży Knotza na drugim piętrze są meble do sprzedania jako to: kanapa orzechowa z krzesłami karłami i inne roboty stolarskie. Zyczący sobie takowe nabyć, zechce się zgłosić do téjże kamienicy.

Pod Nrem 234 w rynku przy ulicy Grodzkiej są trzy pokoje; przedpokój i kuchnia na 1wszym piętrze każdego czasie do wynajęcia.